

Joseph Diongre (1878-1963)

FR Joseph Diongre débute sa carrière par l'édification de maisons bourgeoises de style éclectique et s'adapte ainsi aux goûts en vogue à l'époque. Après la première guerre mondiale, il se consacre à la construction de logements sociaux dont une cité à Molenbeek qui porte son nom. Dans l'entre-deux-guerres il conçoit ses réalisations majeures marquées par l'Art déco dont l'église Saint-Jean-Baptiste, l'INR (Institut National de Radiodiffusion) et la maison communale de Woluwe-Saint-Lambert.

NL Joseph Diongre begint zijn loopbaan met herenhuizen in eclectische stijl en schikt zich dus naar de courante stijlen uit die tijd. Na de eerste wereldoorlog spitst hij zich toe op de bouw van sociale woningen. Zo is er een wijk in Molenbeek die naar hem werd vernoemd. Tijdens het interbellum verwezenlijkt hij zijn belangrijkste

gebouwen in art deco, zoals de Sint-Jan Baptistkerk, het NIR (Nationaal Instituut voor Radio-omroep) en het gemeentehuis van Sint-Lambrechts-Woluwe.

EN Joseph Diongre began his career designing eclectic-style houses for the middle classes, and was able to adapt his style to contemporary fashions. After the First World War, he devoted himself to building social housing, including a complex at Molenbeek that is named after him. His largest and best-known buildings are in the Art Deco style and date from the inter-war period. They include the Church of St John the Baptist, the Belgian Radio Broadcasting Centre (INR) and Woluwe-Saint-Lambert Town Hall.

François Hemelsoet (1875-1947)

FR Né à Schaerbeek, François Hemelsoet construit en 1902 sa maison personnelle avenue Princesse Elisabeth, véritable vitrine qui attire une clientèle aisée. Il laisse une œuvre abondante, principalement dans sa commune natale, où il fait se côtoyer avec talent Art nouveau et styles du passé, répondant ainsi aux goûts variés de ses commanditaires.

NL François Hemelsoet is geboren in Schaerbeek en bouwt zijn privéwoning in 1902 in de Prinses Elisabethlaan. Die doet dienst als uitstalraam voor een welgestelde clientèle. Vooral in zijn geboortegemeente laat hij een groot nalatenschap achter. Daar waagt hij zich met veel talent aan art nouveau en aan stijlen uit het verleden, geheel in overeenstemming met de verlangens van zijn opdrachtgevers.

Victor Horta (1861-1947)

FR Dès 1881 Victor Horta travaille comme stagiaire chez Alphonse Balat. En 1893, il édifie à Schaerbeek la Maison Autrique. Elle est immédiatement suivie par la construction de l'Hôtel Tassel, monument fondateur de l'Art nouveau. Renouvelant le plan des maisons bruxelloises, il conçoit les espaces en fonction de la lumière et associe le fer et le verre, matériaux industriels, avec les marbres et bois précieux. Après la première guerre, il s'adapte aux évolutions stylistiques de l'époque. Il en résulte la construction du Palais des Beaux-Arts et de la Gare centrale dont le chantier se clôturera après son décès.

NL Vanaf 1881 gaat Victor Horta in de leer bij Alphonse Balat. In 1893 tekent hij voor het Schaarbeekse Maison Autrique. Dit wordt al snel gevolgd door Hotel Tassel, een monument dat het begin van de art nouveau inluidt. Hij vernieuwt het plan van Brusselse huizen en ontwerpt de ruimtes in functie van het licht. Daarbij combineert hij ijzer en glas

- industriële materialen - met nobele materialen als marmer en hout. Na de eerste wereldoorlog past hij zich aan de toenmalige stilistische evoluties aan. Resultaten hiervan zijn het Paleis voor Schone Kunsten en het Centraal station, dat pas na zijn dood wordt afgewerkt.

EN In 1881, Victor Horta began working as an assistant to Alphonse Balat. In 1893, he designed the Autrique House in Schaerbeek, immediately followed by the Tassel House, a pioneering masterpiece of the Art Nouveau style. Modernising the traditional lay-out of houses in Brussels, he designed interiors flooded with daylight and combined industrial materials such as iron and glass with exotic woods and marble. After the First World War, he adapted to the new styles of the inter-war period in buildings such as the Palace of Fine Arts (BOZAR) and Brussels-Central railway station, completed after his death.

Henri Jacobs (1864-1935)

FR Fils d'un inspecteur des écoles communales bruxelloises, l'architecture scolaire est pour Henri Jacobs un de ses principaux champs d'action. En 1899, il remporte le concours organisé par le Foyer schaarbeekois et en devient l'architecte attitré. Il élit domicile à Schaerbeek et y édifie plusieurs maisons particulières. Adepte de l'Art nouveau, il collabore régulièrement avec le peintre Privat Livemont dont les sgraffites décorent plusieurs de ses bâtiments.

NL Henri Jacobs is de zoon van een inspecteur van Brusselse gemeentescholen. Hij verwierf dan ook veel faam in de schoolarchitectuur. In 1899 wint hij de wedstrijd georganiseerd door de Schaarbeekse Haard en wordt hij aldus de officiële architect. Hij woont in Schaarbeek en ontwerpt er meerdere huizen. Als aanhanger van art nouveau werkt hij vaak samen met de schilder Privat Livemont, van wie er een aantal sgraffito's prijken op verschillende van zijn gebouwen.

EN Henri Jacobs was the son of a Schools Inspector, and so it is not surprising that he went on to design many schools. In 1899, he won a competition to design social housing for Schaerbeek Council, which made him its official architect. He moved his house and office to Schaerbeek, where he also designed many private houses. A skilled exponent of the Art Nouveau style, he often worked with the artist Privat Livemont, whose sgraffiti panels decorate many of his buildings.

Gustave Strauven (1878-1919)

FR Né à Schaerbeek, Gustave Strauven est engagé comme dessinateur dans les bureaux de Victor Horta et participe à la construction de la Maison du Peuple et de l'Hôtel Van Eetvelde. A 21 ans, installé à son propre compte, il construit dans le quartier des squares la célèbre maison du peintre George de Saint-Cyr. Sa production importante s'étend dans différentes communes bruxelloises dont plusieurs ensembles sont magnifiquement conservés à Schaerbeek. L'exubérance des formes ainsi que l'utilisation du fer et de la brique polychrome le font compter parmi les architectes les plus significatifs de l'Art nouveau.

NL Gustave Strauven werd geboren in Schaarbeek en werkte als tekenaar in de kantoren van Victor Horta. Hij werkte onder meer mee aan de bouw van het Volkshuis en aan Hotel Van Eetvelde. Op 21-jarige leeftijd gaat hij voor eigen rekening werken. In de wijk van de Squares bouwde hij het beroemde huis van de schilder George de Saint-Cyr. Op zijn lange palmares staan

gebouwen in verschillende Brusselse gemeentes. In Schaerbeek zijn een aantal constructies van hem perfect bewaard gebleven. Door de overvloed aan vormen en het gebruik van ijzer en veelkleurige baksteen wordt hij tot de meest invloedrijke art nouveau-architecten gerekend.

EN Gustave Strauven was born in Schaerbeek and worked as a draughtsman in Victor Horta's architectural practice. He assisted Horta in the design and construction of the People's Palace (Maison du Peuple) and the Van Eetvelde House. He left Horta's office aged only 21 to set up his own practice and designed the famous house for the painter George de Saint-Cyr in Square Ambiorix. His buildings can be found in many different districts of Brussels, including several magnificently preserved examples in Schaerbeek. His exuberant style and his use of iron and polychromatic brick put him in the first rank of Art Nouveau architects.

SCHAE/ARBEEK ART NOUVEAU

Maisons particulières, commerces, écoles, monuments, mobiliers urbains... Schaerbeek regorge de trésors patrimoniaux. Et nous avons été gâtés en matière d'Art nouveau par des artistes de génie. Notre commune est belle pour ses habitants, mais aussi pour les promeneurs pour qui la découverte de la beauté est un art de vivre.

Particuliere huizen, winkels, scholen, monumenten, stadsmeubilair... Schaerbeek loopt over van patrimoniale schatten. We werden verwend wat betreft "Art nouveau" door geniale artiesten. Onze gemeente is mooi voor haar bewoners maar ook voor de wandelaars voor wie ontdekken van schoonheid een levenskunst is.

Particular houses, shops, schools, landmarks, urban furniture... Schaerbeek is filled with architectural treasures and we are blessed with "Art nouveau" buildings made by genius architects and artists. Schaerbeek is a beautiful district for his inhabitants and also for the tourists and the travelers that for whom travelling and discovering wonderful things is an art of living.

CECILE JODOGNE,
BOURGEMESTRE F.F.
FRÉDÉRIC NIMAL,
ECHEVIN DE L'URBANISME,
DU PATRIMOINE ET DU TOURISME

CECILE JODOGNE,
BURGEMEESTER WND
FRÉDÉRIC NIMAL,
SCHEPEN VAN STEDENBOUW,
ERFGOED EN TOERISME

www.schaarbeek.be

EDITEUR RESPONSABLE: COLLÈGE DES BOURGMESTRE ET ECHEVINS DE SCHAEARBEEK /
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: COLLEGE VAN BURGMEESTER EN SCHEPENEN VAN SCHAEARBEEK.
REDACTION / REDACTIE: GENEVIEVE VAN TICHELLEN

D/2019/14820/02

SCHAEARBEEK
1030
SCHAEARBEEK

SCHAE/ARBEEK ART NOUVEAU

SCHAEARBEEK
1030
SCHAEARBEEK

- 1 Maison Autrique Huis**
Victor Horta (1893)
Chaussée de Haecht 266
Haachtsesteenweg
- 2 Maison / Huis**
Frans Hemelsoet (1906)
Avenue Louis
Bertrandlaan 38
- 3 Immeubles de rapport et de commerce / Woon-en handelshuizen**
Gustave Strauven (1906)
Avenue Louis
Bertrandlaan 53-61 & 63-67
- 4 Groupe scolaire La Ruche / Josaphat scholengroep**
Henri Jacobs (1907)
Rue Josaphatstraat
229-281, rue de la Ruche/
Bijenkorfstraat 30
- 5 Vase Les Bacchanales Vaas**
Godfroid Devreese,
Henri Jacobs (1906)
Avenue Louis
Bertrandlaan

- 6 Maison Verhaege Huis**
Gustave Strauven (1906)
Avenue Louis Bertrand 43
- 7 Maison / Huis**
Frans Hemelsoet (1906)
Rue Kesselsstraat 88
- 8 Mât Electrique / Elektriciteitsmast**
Jacques de Lalaing,
Joseph Diongre (1913)
Avenue Paul
Deschanelaan
croisement/kruispunt
avenue Louis Bertrandlaan

- 9 Maison-atelier de l'architecte Henri Jacobs / Atelierwoning van architect Henri Jacobs**
Henri Jacobs (1899)
Avenue Maréchal Foch 9
- 10 Maisons / Huizen**
Henri Jacobs (1905)
Avenue Maréchal Foch 7 &
11 Maarschalk Fochlaan
- 11 Maisons / Huizen**
Henri Jacobs (1903)
Rue Verweestraat 22-26
- 12 Maison / Huis**
Joseph Diongre (1908)
Rue Ernest Laudestraat 20
- 13 Maison-atelier d'Alfred Ruytinx / Atelierwoning van Alfred Ruytinx**
sgraffites/sgraffito Privat
Livemont (1905)
Rue Voglerstraat 17-17A

- 14 Maison Langbehn Huis**
Jean Van Hall (1901)
Rue Renkinstraat 90-92
Prix patrimoine 2014
Erfgoedprijs
- 15 Maison-atelier de l'architecte Frans Van Ophem / Atelierwoning van architect Frans Van Ophem**
Frans Van Ophem (1897)
Rue Renkinstraat, 33

- 16 Immeuble de rapport / Opbrengsthuis**
Frans Hemelsoet (1906)
Avenue Princesse
Elisabeth 1-3 Prinses
Elisabethlaan
- 17 Maison de l'architecte F. Hemelsoet / Privé-woning van architect F.Hemelsoet**
Frans Hemelsoet (1902)
Avenue Princesse
Elisabethlaan 22 Prinses
Elisabethlaan

- 18 Entrepôt / Opslagplaats**
Florent Van Roelen (1907)
Rue Waelhemstraat 69 à 75
- 19 Maison / Huis**
Frans Hemelsoet (1907)
Avenue Eugène
Demolderlaan 24
- 20 Trois maisons / Drie huizen**
Henri Jacobs (1911-1908)
Avenue Eugène
Demolderlaan 42-44-46

- 21 Maison / Huis**
(1910)
Av. Huart Hamoirlaan 71
- 22 Maison / Huis**
E. Van Lerberghe
sgraffites / sgraffito Privat
Livemont (1910)
Avenue Sleeckxlaan 76
Prix patrimoine 2016
Erfgoedprijs
- 23 Deux maisons / Twee huizen**
Frans Hemelsoet (1910)
Avenue Sleeckxlaan 42-44
- 24 Maison de l'architecte F. Rasquin / Privé-woning van architect F. Rasquin**
Florent Rasquin (1911)
Avenue Sleeckxlaan 31
- 25 Maisons de rapport / Opbrengsthuizen**
Gustave Strauven (1910)
Boulevard
Lambermontlaan 146, 150

- 26 Maison de l'architecte O. Lauwers / Privé-woning van architect O. Lauwers**
Oscar Lauwers (1911)
Avenue Eugène
Demolderlaan 152
- 27 Trois maisons / Drie huizen**
Frans Hemelsoet
(1912-1913)
Av. A. Giraudlaan 9, 11, 13
- 28 Deux maisons / Twee huizen**
Frans Hemelsoet
(1906-1905)
Avenue Princesse
Elisabeth 86-88 Prinses
Elisabethlaan

- 29 Maison / Huis**
Clément Verhas (1912)
Avenue Général
Eisenhower, 94 Generaal
Eisenhowerlaan
- 30 Maison / Huis**
Alban Chambon (1901)
Avenue Daillylaan, 48
- 31 Monument aux Bienfaiteurs des Pauvres / Monument voor de Weldoeners der Armen**
H. Jacobs, G. Devreese,
E. Galoppin (1900)
Place des Bienfaiteurs /
Weldoenersplein
- 32 Maisons/Huizen**
Henri Jacobs (1909-1908)
Place des Bienfaiteurs 5-6
Weldoenersplein
- 33 Maison de l'architecte J.Hollman / Privé-woning van architect J. Hollman**
Joseph Hollman (1908)
Grande rue au Bois 11 Grote
Bosstraat
- 34 Maison/Huis** (1912)
Grande rue au Bois 81 Grote
Bosstraat

- 35 Habitations ouvrières / Opbrengsthuizen**
Henri Jacobs (1899)
Rue Victor Hugostraat 53 -
59 Victor Hugo straat
- 36 Ecole communale 13 / Gemeenteschool 13 - Athénée / Atheneum F. Blum**
Henri Jacobs (1907)
Avenue de Rodebeek 59-
61, 103 Rodebeeklaan
- 37 Maison-atelier G. Devalck Atelier-woning**
Gaspard Devalck (1900)
Rue André Van
Hasseltstraat 32-34,
Prix patrimoine 2010
Erfgoedprijs

22 E. Van Lerberghe, sgraffites / sgraffito Privat Livemont (1910)

Prix patrimoine de Schaerbeek:
créé en 2010, ce prix biennal récompense et valorise les interventions réalisées par des particuliers ou des associations sur le patrimoine pour le conserver ou le restaurer dans le respect de ses caractéristiques architecturales d'origine.

Erfgoedprijs van Schaerbeek:
deze tweejaarlijkse prijs zag het daglicht in 2010 en prijst de inspanningen van particulieren of verenigingen om het erfgoed te beschermen of restaureren met respect voor de oorspronkelijke architecturale kenmerken.

- 5D
- 5D
- 5D
- 5D
- 5D
- 5D
- 5D
- 5E
- 4D
- 4D
- 4D
- 5D
- 5D
- 4C
- 5C
- 3D
- 3D
- 4E
- 3D
- 3D
- 2E
- 3E
- 3E
- 3E
- 3E
- 3E
- 6F
- 7E
- 7F
- 7E
- 7F
- 8G
- 9H
- 8E

PHOTOS: 2, 6, 7, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 30, 31, 34, 35
© DIRECTION DES MONUMENTS ET DES SITES - MINISTÈRE DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

© PICTURES. ALL RIGHTS RESERVED.
COMPLETE CREDITS ON REQUEST

© FOTOS: TOUS DROITS RÉSERVÉS.
LISTE COMPLÈTE SUR DEMANDE

Informations & visites guidées
Hôtel communal-Place Colignon 1030 Bruxelles
00 32 (2) 240 34 90
patrimoine@schaerbeek.be
www.schaerbeek.be

Inlichtingen & rondleidingen
Gemeentehuis-Colignonplein 1030 Brussel
00 32 (2) 240 34 90
erfgoed@schaerbeek.be
www.schaerbeek.be